

Az SZTE Kutatóegyetemi Kiválósági Központ tudásbázisának
kiszélesítése és hosszú távú szakmai fenntarthatóságának megalapozása
a kiváló tudományos utánpótlás biztosításával”

Eötvös Loránd Kollégium

Biológia Műhely

2012. 03. 07.

Alvás és idegrendszer

Acsády László

TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0012 projekt

• Alvás

I. Alvás hálózatok

II. Alvás tangó – talamokortikális aktivitás alvás során

III. Alva tanulni.

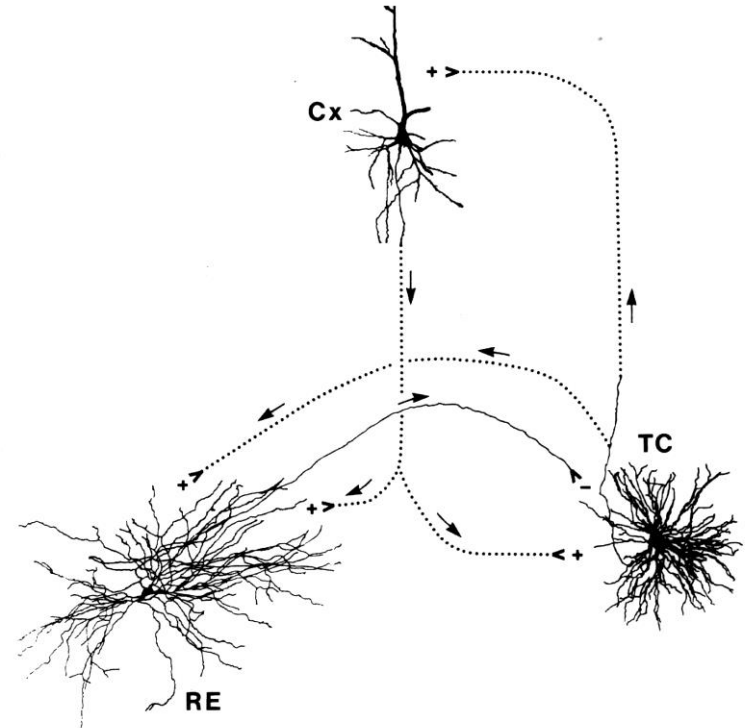
IV. Új módszerek az idegrendszer kutatásban

Miért vagyunk ébren?

A nyugalom a ébrenlét hiánya?

Mi határozza meg a
talamokortikális rendszer
aktivitását?

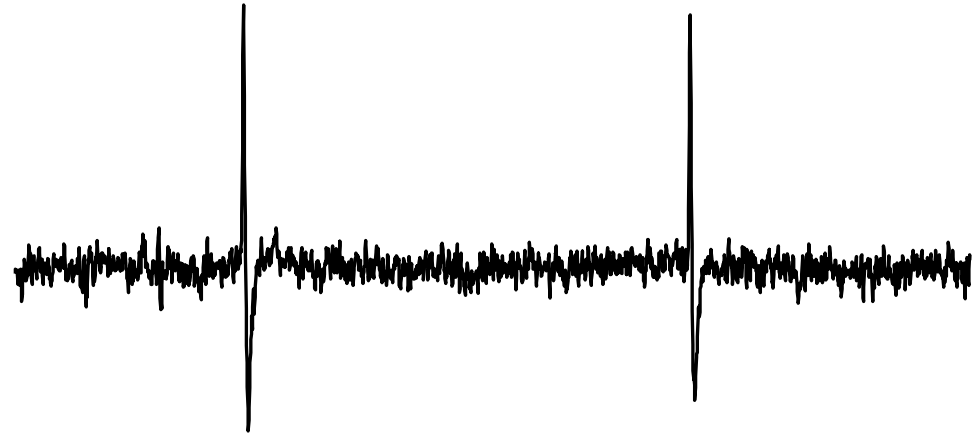

Kétféle üzemmód a talamuszban

ÉBRENLÉT

Egy akciós potenciál
üzenet közvetítés.

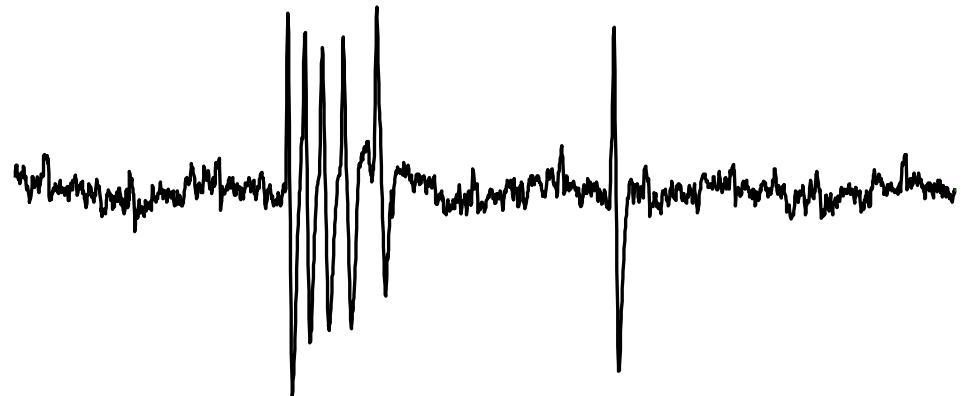
Tonikus

ALVÁS

Akciós potenciál sorozat-
belső autonóm jel.

Burst

50 ms

Az alvás kialakulása

- 1) Felszálló ébresztő rendszerek kikapcsolása
- 2) Talamusz és kérgi sejtek üzemmód váltása
- 3) Talamokortikális körök autonóm, ritmikus aktivitása

Awake: low voltage-random, fast

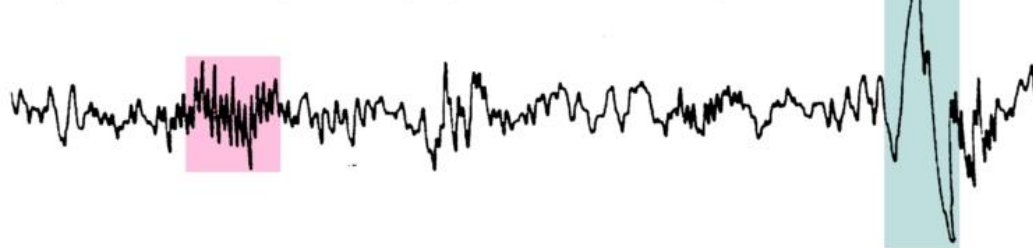
Drowsy: 8 to 12 cps- alpha waves

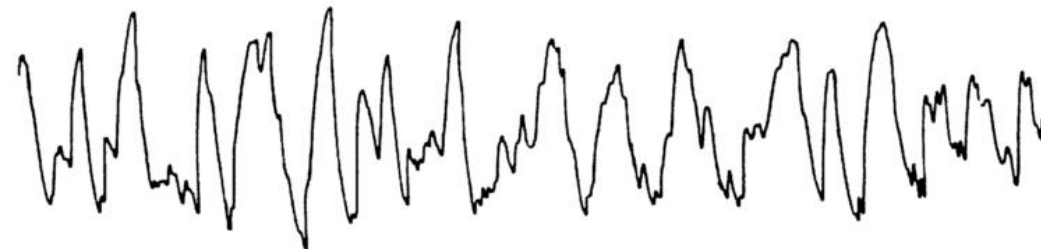
Stage 1: 3 to 7 cps- theta waves

Stage 2: 12 to 14 cps- sleep spindles and K complexes

Deep sleep: 1/2 to 2 cps- delta waves >75 V

REM sleep: low voltage-random, fast with sawtooth waves

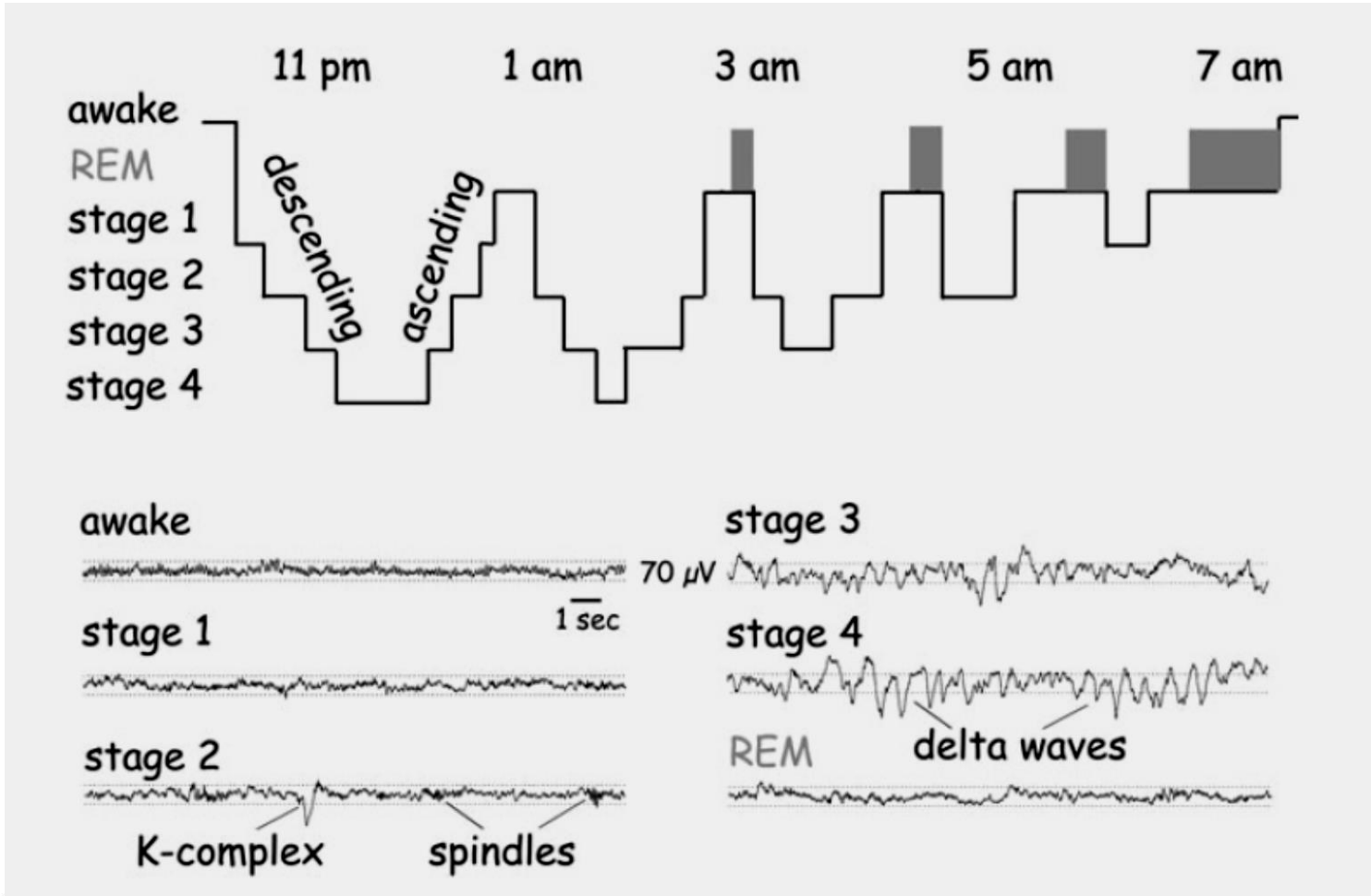
EEG aktivitás az alvás- ébredlét ciklus különböző fázisaiban

Ébredlét: magas
frekvenciájú kis
amplitúdójú aktivitás

Non-REM alvás: alacsony
frekvenciájú nagy
amplitúdójú aktivitás

REM alvás: mint ébredlét

Alvásfázisok és agykérgi aktivitás

- Új technikák:

Adott idegsejt csoport aktiválása, inaktiválása, fehérje transzkripciójának megváltoztatása.

Sok egyenként azonosított idegsejt aktivitásának rögzítése

- Transzgenikus technikák – adott idegsejtcsoport megjelölése GFP-vel
- Optogenetika – adott idegsejt csoport aktiválása/inaktiválása fényel
- Farmakogenetika – farmakológia helyett genetikai manipuláció
  - - adott fehérjét kódoló DNS deléció
  - - adott fehérje módosított verziójának beépítés
- Sok idegsejt aktivitásának egyidejű elvezetése (*szilikon elektród*)

